

Pohjois-Pohjanmaan maakuntaliitto
kirjaamo@pohjois-pohjanmaa.fi

23.9.2022

Aihe: Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavaluonnos
Lausuja: Suomen Tuulivoimayhdistys ry

Suomen Tuulivoimayhdistys ry (STY) kiittää mahdollisuudesta antaa mielipiteensä Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavaluonnoksesta.

STY pitää tärkeänä, että maakuntakaavoissa osoitetaan runsaasti alueita tuulivoimatuotantoa varten. Pohjois-Pohjanmaa on erittäin hyvää tuulivoima-alutta, jossa myös puolustusvoimien toimintojen ja tuulivoiman yhteensovittaminen vielä onnistuu pääosin hyvin. Suomeen kesäkuun 2022 loppuun mennessä asennetusta tuulivoimakapasiteetista noin 40 % ja alkuvuonna 2022 suunnitteilla olleista hankkeista peräti 46 % oli Pohjois-Pohjanmaalla. Tuulivoimayritykset ovat yhä kiinnostuneita kehittämään lisää tuulivoimahankkeita maakunnan alueella. Samoin maakunnassa on kuntia, jotka ovat halukkaita ottamaan lisää tuulivoimaa alueelleen.

Maakuntakaavamerkintä on tarpeellinen osoittamaan maakunnan näkökannasta parhaita tuulivoima-alueita. Maakuntakaavamerkintä ei kuitenkaan velvoita kuntaa kaavoittamaan aluetta tuulivoimakäyttöön ja osa maakuntakaavassa hyviksi tunnistetuista tuulivoima-alueista voi jäädä hyödyntämättä. Tästä syystä kuntakohtaisilla kaavoilla tulee voida edetä myös valkoisilla ja m-alueilla, vaikka hanke ylittäisikin maakuntakaavassa määritetyn maakunnallisen hankkeen rajan. Erityisen tärkeää tämä on siksi, että nyt lausuttavana olevassa maakuntakaavassa on asetettu maakunnallisen hankkeen raja erittäin alhaiseksi, vain seitsemään voimalaan. Ilman edellä esitettyä joustoa näin matala raja tulee käytännössä estämään kuntakohtaisen tuulivoimasuunnittelun kokonaan, sillä on hyvin epätodennäköistä, että vain kuuden voimalan kokonaisuudesta saisi markkinaehtoisesti kannattavaa hanketta. Erityisen tärkeää jousto on myös siksi, että geopoliittinen tilanne on muuttunut voimakkaasti Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavoituksen käynnistämisen jälkeen. Venäjän Ukrainassa käynnistämän sodan seurauksena Suomella ja Euroopalla on kasvava tarve irtautua venäläisestä fossiilisesta energiasta ja kasvattaa omavaraisuuttaan.

STY:n mielestä maakunnallisesti merkitsevän hankkeen rajan tiputtaminen Pohjois-Pohjanmaalla vain seitsemään voimalaan ei ole perusteltua siksi, että tuulivoima ei ole maakunnassa enää

vieras elementti. Tuulivoimaloiden koko kasvaa jatkuvasti ja tällä hetkellä kaavoituksessa varaudutaan jo 350 metriä korkeisiin voimaloihin. Suuremmat voimalat tarkoittavat yhä isompaa etäisyyttä voimaloiden välillä. Nyt suunnitteilla olevilla voimaloilla etäisyys on jopa 1,5 kilometriä toiseen voimalaan. Voimaloiden koon kasvu tulee tarkoittamaan sitä, että samalle alueelle mahtuu vähemmän voimaloita ja voimaloiden väliin jää yhä suurempi alue alkuperäiseen käyttöönsä. Kasvava etäisyys tarkoittaa myös pienempiä linnustovaikutuksia, kun linnuille jää aiempaa enemmän tilaa lentää voimaloiden välistä. Pidempi etäisyys voimaloiden välillä tarkoittaa myös sitä, että alueen sisällä äänentasot jäävät vanhoja tuulipuistoja matalammiksi. STY:n mielestä johtopäätös, että voimaloiden koon kasvun vuoksi maakunnallista rajaa pitäisi laskea, on virheellinen. Erityisesti Pohjois-Pohjanmaalla, jossa on jo paljon tuulivoimaa, voisi rajan nostaa vähintään 20 voimalaan.

Edellä kuvattu nykyisten voimaloiden pitkä ja tulevien voimaloiden edelleen kasvava etäisyys toisistaan mahdollistaa myös sen, että voimaloiden välille voi jäädä arvokkaita luontokohteita, joiden arvo ei heikkene tuulivoimaloista. Pienten arvokkaiden luontokohteiden ei siten pidä estää alueen merkitsemistä tuulivoimatuotantoalueeksi maakuntakaavaan. Tällaisessa tapauksessa voi kaavaselostuksessa selkeästi ilmaista, mitkä alueet on jätettävä isomman alueen sisällä vapaaksi tuulivoimaloista sekä niiden huoltoteistä ja -alueista.

Puolustusvoimat osallistuvat maakuntakaavatyöhön ja yleensä ottavat kantaa alueisiin, joita maakuntakaavaprosessissa harkitaan varattavaksi tuulivoimakäyttöön. Koska maakuntakaavan aikajänne on pitkä, STY toivoo, että tekniselle kehitykselle jätetään tilaa ja maakuntakaavaan merkitään myös sellaisia alueita, joihin ei ole tällä hetkellä mahdollista sijoittaa tuulivoimaa puolustusvoimien toimintojen takia. Kaavaselostuksessa voi erikseen mainita, että alue vaatii erityistä tarkastelua, ratkaisujen löytämistä tms. ennen kuin aluetta voidaan hyödyntää.

Lopuksi haluaisimme korostaa, että tuulivoimaloiden ympäristövaikutukset eivät riipu voimalan tehosta, vaan voimalan korkeudesta ja lähtöäänentasosta. Tämän takia esitämme, että kaavaselostuksesta poistetaan kaikki maininnat voimaloiden tehoista.

Kunnioittaen,

Anni Mikkonen, toimitusjohtaja, Suomen tuulivoimayhdistys ry, puh. 040 771 6114